

Til
Bestyrelsen og suppleanterne

Hermed følger referat af bestyrelsesmødet mandag den 14. september 2005 kl. 16.00 i mødelokalet, Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, Knabrostræde 9, st.tv., 1210 København K.

Til stede: Rikke Diemer (RD), Flemming Friborg (FF), Vibeke Holscher (VH), Stig Miss (SM),
Katrine Thuesen (KT), Michael Varming (MV) og Niels Vestergaard (NV)

Desuden deltog Ritt Bjerregaard (RB) og Marie Kongerslev i mødet efter invitation fra FHF.

Afbud: Annesofie Becker, Simon Harboe, Margrethe Holmberg, Poul Jensen og Carsten Thau

Fraværende: Christoffer Harlang

Mødeleder: Niels Vestergaard

Ad 1 Kort præsentation af Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse

Efter en kort præsentationsrunde blandt de tilstedeværende bød MV velkommen til Ritt Bjerregaard og Marie Kongerslev, hvorefter MV kort præsenterede Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse og baggrunden for mødet.

Ad 2 Havnen / liv i havnen

NV indledte med at spørge, hvad der kan gøres for at udvikle liv og miljø i havnen. NV konstaterede at der nogle steder er meget miljø, andre steder ikke, og der føler man sig ikke hjemme, der færdes man ikke. NV ville gerne have RB's vinkel på denne sag. RB erkendte at på dette område var hendes erfaring ikke så stor, så der ville hun gerne lytte til FHF.

MV refererede fra en konference på Holmen om andre lignende storbyer, fx Vancouver, Amsterdam og Rotterdam, om nødvendigheden af det ufærdige, at give plads til de unge for dermed at skabe liv, for hverken byplanlæggerne eller erhvervslivet skaber det nødvendige liv i havnen. MV nævnte som eksempel Pappa Hotel og Luftkastellet.

SM nævnte at stadsarkitekten fra København Kommune havde udtalt at det særlige for København er de mange "voids" i betydningen tomrum eller huller, som København har i modsætning til andre byer. Disse "voids" udgør mulige kreative steder, og der er set positive tendenser i havnen på dette. Her undtog SM byggerierne i havnen i 1990'erne, hvor Københavns Kommune manglede penge og derfor havde solgt ud til kommercielt byggeri. RB spurgte, hvordan processen havde været i den forbindelse, hvortil MV svarede, at den havde været stærkt utilfredsstillende, hvor mangt og meget var foregået i det skjulte.

I Københavns Havn findes to råd, det ene er Havnerådet, der forestår selve havnedriften, det andet er Arealudviklingsrådet for Københavns Havn, et organ som blev dannet for 4 år siden, hvor Trafikministeren bad forskellige organisationer, foreninger, brugere, naboer og professionelle med interesse for arealudvikling i havnen om at udpege repræsentanter til Arealudviklingsrådet for Københavns Havn A/S. To af FHF's bestyrelsesmedlemmer sidder i rådet, MV som repræsentant fra FHF og NV som repræsentant for Vesterbro Lokalfåd.

Arealudviklingsrådet har til opgave at rådgive om udviklingen af de arealer, som Københavns Havn ejer eller har råderet over. Det består af en 15-20 personer og har Lone Joensen som formand. MV mente ikke, at medlemmerne, som har tavshedspligt, blev tilstrækkeligt godt orienteret om sagerne.

Der har været tiltag til en samlet lokalplan for havnen, kaldet "Den Blå Plan", men denne er blevet sat i stå flere gange.

RB omtalte havnebussen som et godt initiativ. Dette var der enighed om bordet rundt, og tillige at havnebussens rute burde udvides i nordlig retning for også at kunne betjene Nordhavnen og dermed Nordhavn St. og i sydlig retning for at kunne betjene Dybbølsbro St. og Sydhavnen. En anden bådtype er ønskelig, det blev foreslået at se til Venedig og at høste af erfaringerne derfra.

Ad 3 Trafikregulering i byen / kørselsafgift

MV mente, at det ville være en god idé at have en form for kørselsafgifter ("Road Pricing") som et middel til at regulere trafikken i byen.

MV nævnte, at FHF ikke støttede en langsgående havnetunnel pga. dels problemerne med skæringspunkterne ved Langebro og Knippelsbro, dels de store omkostninger, dels det faktum at forholdene ved til- og frakørslerne ville kunne skabe mere kaos end orden. RB indskød at en rapport fra Sund & Bælt havde vist, at omkostningerne ved en langsgående havnetunnel ville blive meget høje. – NV nævnte, at fortalene for en sådan havnetunnel mener at den ville mindske mængden af biler i byen, men den ville samtidig øge mængden af biler i Indre By.

Mht. en tværgående tunnel er man dog ikke enige i FHF's bestyrelse, fortalte MV, selv om man er enig om at uvedkommende gennemgangstrafik skal væk fra den Indre By. FF nævnte, at foreningen ikke er en bevaringsforening og heller ikke ønsker at se København som et frilandsmuseum, men på den modsatte side har man haft fornemmelsen af, at Magistraten i højere grad har villet hjælpe bilismen i forhold til livet i København. RB mente, at dette kunne være et spørgsmål om påvirkning.

RB fremførte sit indtryk af et ønske om en forbedring af parkeringskapaciteten på 'broerne', hvor det er nødvendigt med en sammenhæng mellem pris for parkering på gaden og i p-husene, forstået således at bliver det billigere at parkere i p-hus, vil dette forhåbentlig fjerne bilerne fra gaderne. RB nævnte dog, at stigende praksis med at virksomheder betaler for medarbejdernes parkeringsafgifter ikke gør mængden af biler mindre, tværtimod tilskynder det flere til at tage bilen på arbejde i stedet for at benytte sig af offentlige transportmidler.

Ad 4 Forhold for cyklister i København

NV foreslog at forsøge at løfte trafikken over til mere kollektiv trafik samt at sørge for bedre vedligeholdelse af cykelstierne. RB tilføjede, at det ville være dejligt, hvis alle lastbiler blev pålagt at bruge partikelfiltre for at mindske udstødningen i København og dermed også cyklisternes indtag af bilos. Da RB selv bruger cyklen i København, sagde hun, at det ikke var nødvendigt at overbevise om ønsket om forbedrede forhold for cyklister i København, idet hun henviste til den uddelte folder (vedlagt dette referat i kopi).

Ad 5 Boliger i København

MV fremførte sit ønske om at konvertere flere tagetager i byen til boliger for derved at skaffe flere boliger i København.

RB fremsatte sin idé om at afsætte en bestemt procentdel af boligmassen til en billigere leje, fx en 15-20% af lejlighederne til 5.000 kr. i leje, og lade dette finansiere enten ved at lade bygherrene opføre en ekstra etage eller at lade dem tage en højere pris for penthouselejlighederne. Herved vil man kunne blande de forskellige typer beboere. RB nævnte, at man ikke ville kunne forhindre også udlandsdanskere i at erhverve sig lejemål i byen.

MV indskød at man bør være varsom mht. at bygge over 6 etager, da dette let kan blive til både 8 og 12 etager, hvilket giver nogle dårlige vindforhold i gadeplan og dermed påvirker livet i gadeplan i negativ retning. RB mente at have set forsøg i Dansk Arkitektur Center om, at det er muligt at løse vindproblemet. MV medgav, at man er langt fremme med vindtunnelforsøg, men at der alligevel bygges højhuse, som fx Ferrings bygning i Ørestaden, hvor klimaet i gadeplan er ubehageligt at opholde sig i. RB havde indtryk af, at dette var et spørgsmål om byggeteknik og planlægning og foreslog at se til Bellahøj. MV indskød at her handlede det lige så meget om, at der nu var fint bevokset med træer.

RB så det som en udfordring at skabe blandede bebyggelser i byen og dermed undgå ghettodannelser. Det er dog svært, når boligpriserne også handler om markedsmekanismer. FF nævnte at det er kommet sent hertil og måske også kommet lidt bag på os i denne metropol. RB indskød at den hidtidige strukturreform ikke havde omfattet hovedstaden.

SM kommenterede højden på byggerier i byen og advarede mod den påvirkning af det for København så karakteristiske lave lys som højt byggeri kan have. Heri var RB ikke enig. MV foreslog at konsultere arkitekt Jan Gehl herom. RB mente, at denne var meget forsigtig i sine betragtninger.

Ad 6 Købmagergade

- Et af byens smertensbørn.

KT indledte med at fortælle, at FHF sammen med Københavns City Center (KCC) havde rettet en klage over belægningen på Købmagergade til Københavns Kommune. Vej & Park havde ganske vist udskrevet en konkurrence om en ny belægning, men aflyst denne. FHF havde sammen med KCC fået foretræde for kommunens Økonomiudvalg, hvor stemningen var positiv. Alligevel blev forslaget til ny belægning på Købmagergade nedstemt i sidste øjeblik. Det er svært at forstå, alle er enige i ordene, men der forekommer ikke at være vilje til ændring, derfor ville det være rart at vide, hvad der foregår i sagen.

RB mente, at det kunne bero på en misforståelse mellem partierne i Borgerrepræsentationen. En arkitektkonkurrence er dyr at afholde.

Hvis baggrunden for at frafalde arkitektkonkurrencen var, at der ikke var penge til at gennemføre hele projektet, formentlig i en størrelsesorden på 50 mio. kr., ville KT hertil sige, at en ny belægning efter hendes mening ikke skulle være "noget særligt", forstået på den måde, at det skulle være noget neutralt, også for ikke at tage opmærksomheden fra alle de smukke bygninger på strækningen. Det skulle mere fungere som en slags "gulv".

Hertil mente RB, at forslag om en billigere løsning var stoppet pga. stædighed fra begge sider.

Der var enighed omkring bordet om, at der bør findes en løsning for belægningen på Købmagergade.

Ad 7 Grønne gader i København

VH efterlyste boulevarder med træer på mange gader i og indfaldsveje til København, sådan som det var tilfældet for nogle år siden. Det havde givet karakter til mange ellers lidt kedelige gader som fx Frederikssundsvej, men er selvfølgelig pladskrævende. Hertil svarede RB, at det kunne være et problem at få plads til træer foruden fortove, cykelstier og to kørebaner til biler.

NV og KT gjorde opmærksom på tiltaget med at plante 76 træer på Vesterbro. Her vil træerne blive opstillet i kryds og på mindre pladser, da det er lettere at beplante punkter end gader. NV citerede en politikers idé (*Niels: fik desværre ikke noteret hvilken politiker*) om at træer skulle fordeles i byen, således at alle skulle kunne se mindst et træ fra sin bolig.

RB spurgte om årsagen til at punktet hed grønne gader og ikke parker. KT svarede, at det nok var fordi man opfatter parkerne som en selvfølge. VH nævnte, at der også var forsømte steder blandt

parkerne, bl.a. "Folkets Park" i Griffenfeldsgade, fremhævet af RB, som foreslog at FHF også interesserede sig for byens parker. KT nævnte, at hun på vegne af FHF sad med i Brugerrådet for Fælledparken, hvor man havde konstateret, at al fornyelse er svær uden bevillinger. RB medgav, at den politiske styreform i Københavns Kommune kan virke problematisk, men at lave om på den kræver lovændringer.

Ad 8 Tivoli

MV beskrev FHF's korrespondance med Tivoli og fremførte FHF's ønske om en lokalplan for Tivoli fra Københavns Kommune. RB mente, at det ikke var så hensigtsmæssigt for FHF ikke at være på god fod med Tivoli og spurgte FF, hvordan sagerne så ud fra FF's bord, og hvad "gamle Jacobsen" ville have sagt. Hertil svarede FF, at da Carl Jacobsen i sin tid var blevet tilbudt den grund, hvor Glyptoteket nu ligger, havde denne svaret, at han ikke følte sig så godt tilpas med "det plebejiske Tivoli" som nabo, men at han tog imod grunden. FF selv mente at Tivoli med sine høje forlystelser havde mast sig ind mod København, især med den "visuelle støj", da den auditive støj fra Dæmonen overholder kravene til antal decibel. Til trods for det er det ikke længere muligt at afholde koncerter i Glyptotekets festsal med åbne vinduer om sommeren. FF mente i øvrigt, at det gyldne tårn er værre end Dæmonen, hvad angår støj.

RB spurgte til Tivolis bestyrelse, som MV beskrev som erhvervslivets tunge drenge, uden en eneste kvinde eller en eneste kunstner. FF mente dog, at det i højere grad var Tivolis direktion end bestyrelsen, som havde ansvaret for Tivolis udvikling. FF takkede for det gode tiltag om en lokalplan for Tivoli.

VH refererede til et forslag fra mandagens møde om at lægge en aflægger af Tivoli i Ørestaden med plads til de store forlystelser. Herved ville Tivoli i højere grad kunne fremstå som forlystelseshave i stedet for forlystelsespark.

Under alle omstændigheder håbede alle med MV på en lokalplan for Tivoli. En lokalplan uden kommuneplantillæg og dispensationer som det ofte ses for lokalplaner rundt omkring i byen.

Ad 9 Hvordan fastholdes den særlige københavnske identitet

Først og fremmest er det vigtigt at definere den særlige københavnske identitet. Som vigtige elementer nævnte MV materialer, skalaformer, højder, bygninger, stedets ånd og tidens ånd. MV beklagede de mange overgreb på stedets ånd med flere aktuelle lokalplaner.

SM mente tillige, at man skal se på byen som en helhed, se hvilket billede den afsætter på nethinden, og om det er det billede, man ønsker at fastholde, eller om man ønsker at skabe noget, som ikke er stedbundet, men i stedet interessant. København ligner ikke andre byer, og det syntes SM, at man skal prøve at fastholde, og samtidig give plads til det til tider lidt mærkelige byggeri, fordi vi ellers ikke ville have haft fx hverken et Rundetårn eller et Thorvaldsens Museum. SM beskrev dette punkt som mere uspecifikt i forhold til fx punkt 6 eller 8, og fandt det af meget stor betydning af prøve at definere og at fastholde helhedssynet.

RB sagde, at alle kan være enige i de brede, generelle vendinger, men at der hver gang er tale om forskellige afvejsninger.

FF nævnte at et af de steder, hvor København ligner udlandet er området omkring Vesterport, og også at man som regel ved hvad identitet er ved noget grimt. Det kunne være interessant med en debat om en københavnsk identitet, og som noget konkret, om der skal være kunst overalt?

RB mente, at der altid vil være delte meninger i vurderingen af hvad, der bidrager til byen.

SM beskrev som eksempel det futuristiske som noget fantastisk for Tokyo. MV beskrev byplanforskerens Michael Treibs opstilling af forskellige regler for det generelle byggeri som værende boliger m.m. og det specifikke som fx kirker og konstaterede, at det er svært at overføre det specifikke til generelt boligbyggeri, selv om der prøves. SM nævnte Turning Torso i Malmø og